

Kamer
van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1964-1965

7 APRIL 1965

WETSONTWERP

houdende wijziging van de wet van 2 april 1962 tot oprichting van een Nationale Investeringsmaatschappij en van erkende gewestelijke investeringsmaatschappijen,

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE ECONOMISCHE ZAKEN
EN DE ENERGIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER VAN WINGHE.

DAMES EN HEREN,

Het onderhavige wetsontwerp, dat verband houdt enerzijds met het wetsontwerp betreffende het vervoer van gas en anderzijds met het wetsontwerp waarbij de Staat gemachtigd wordt aandelen van de N. V. « Distrigaz » te onderschrijven, streeft twee objectieven na:

1. De mogelijkheid te scheppen dat, in uitzonderlijke omstandigheden, de Nationale Investeringsmaatschappij niet zou gebonden zijn door de regel van het tijdelijke karakter cler participaties. Het is dank zij deze maatregel dat de

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Detlefe.

A. ~ Leden : de heren Blanckaert, Bode, Claeys, Décarpentrie, De Staercke, le Hodey, Pâtre, Tindemans, Vandamme (F.), Van Hamme, Verhenne. ~ Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Detlefe, Henry, Hurez, Lamers, Major, Paque (Simon), Toubeau, Van Acker (F.), Van Winghe. ~ de heren De Clercq, Van Offelen.

B. ~ Plaatsvervangers : de heren Charpentier, Dupont, Gilles de Pélichy, Robyns, Scheepvaert, Van Herreweghe. ~ de heren Csstel, Deconinck (J.), Glorie, Hertmeijers, Mevr. Vanderveken-Van de Plas. ~ de heer Van Doorne.

Zie:

1037 (1961-1965) :

- N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.

Chambre
des Représentants

SESSION 1961-1965

7 AVRIL 1965

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 2 avril 1962 constituant une Société nationale d'Investissement et des Sociétés régionales d'investissement agréées.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ECONOMIQUES
ET DE L'ENERGIE (1)

PAR M. VAN WINGHE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi, qui se rattache, d'une part, au projet de loi relatif au transport du gaz et, d'autre part, au projet de loi autorisant l'Etat à souscrire des participations à la S. A. « Distrigaz », a un double objectif :

1. Faire en sorte qu'en des circonstances exceptionnelles, la Société Nationale d'Investissement ne soit pas tenue par la règle d'après laquelle les participations ne peuvent avoir qu'un caractère temporaire. La Société Nationale d'In-

(I) Composition de la Commission:

Président: M. Detlefe.

A. ~ Membres: MM. Blanckaert, Bode, Claeys, Décarpentrie, De Staercke, le Hodey, Pâtre, Tindemans, Vandamme (F.), Van Hamme, Verhenne. ~ Mme Copée-Gerbinet, MM. Detlefe, Henry, Hurez, Lamers, Major, Paque (Simon), Toubeau, Van Acker (F.), Van Winghe. ~ MM. De Clercq, Van Offelen.

B. ~ Suppléants: MM. Charpentier, Dupont, Gilles de Pélichy, Robyns, Scheepvaert, Van Herreweghe. ~ MM. Castel, Deconinck (J.), Glorie, Hertmeijers, Mme Vanderveken-Van de Plas. ~ M. Vall Doorne.

Voir:

1037 (1964-1965) :

~ N° 1: Projet transmis par le Sénat..

Nationale Investeringsmaatschappij bij het vervoer en de distributie van aardgas in België zal kunnen worden betrokken.

2. Het versoepelen van een reeks bepalingen die in het licht van de opgedane ervaring al te strak blijken te zijn.

De voorgestelde versoepelingsmaatregelen gaven geen aanleiding tot besprekking. Iedereen was het er blijkbaar over eens dat de hindernissen moeten worden verwijderd die beletten dat de Nationale Investeringsmaatschappij haar taak naar behoren kan vervullen.

Over de definitieve deelneming van de Nationale Investeringsmaatschappij aan bepaalde economische initiatieven, zijn er echter in de schoot van de Commissie met bezwaren gerezen.

Het feit dat men bij wijze van uitzondering -- uitzondering die trouwens niet wordt beperkt tot het domein van de gasdistributie -- het tijdelijk karakter van de participaties van de N. I. M. mag verzaken, bewijst, volgens sommige leden, dat men afwijkt van de principes die aan de wet van 2 april 1962 ten grondslag liggen,

Inderdaad, een bestendige deelneming aan bepaalde initiatieven waardoor kapitalen definitief zullen worden geblokkeerd, valt buiten het kader van de stimulerende rol die deze maatschappij te vervullen heeft. Van de N. I. M. wordt alleen een yacht dat zij de ondernemingen tijdens hun aanlopperiode zou financieren en vervolgens haar actierniddelen weder zou opbouwen ten einde andere ondernemingen steun te kunnen verlenen.

Op het principiële vlak kan deze opmerking volgens een lid als gegronde voorkomen. Niettemin dient er op gewezen te worden dat het tijdelijke karakter van de participatie in het eerste artikel als hoofdregel wordt bevestigd.

Doch het is veleer aan de hand van leidende argumenten dat voornoemd bezwaar werd bekamp.

Het staat buiten kijf dat de openbare sector bij het vervoer en de distributie van aardgas moet worden betrokken. Iedereen, ook de private sector, is het hierover eens. Nu rijst weliswaar de vraag of een rechtstreekse Staatstussenkomst niet te verkiezen zou zijn boven een eventuele tussenkomst van de N. I. M. Een dergelijke oplossing ontlast de N. I. M. van een taak waarvoor zij in feite niet in het leven werd geroepen. Bovendien is door een rechtstreekse Staatstussenkomst de aanwezigheid van de openbare sector vanzelfsprekend verzekerd. Derhalve meenden bepaalde leden, o.m. deze die principiële bezwaren hadden gemaakt, dit laatste voorstel te moeten steunen.

Tal van leden en ook de Minister konden met deze oplossing evenwel geen vrede nemen.

Zij wezen er voorerst op dat de N. I. M., beter dan wie ook, gewapend is om op een efficiënte wijze deel te nemen aan projecten van algemeen economisch belang.

De Minister voegde er trouwens aan toe dat, tijdens de onderhandelingen die werden gevoerd met het oog op de regeling van het probleem van de uitbating van aardgas, duidelijk gebleken is dat de voorkeur van de private sector uitging naar een participatie van de N. I. M.

verslissement pourra, grâce à cette mesure, être intéressée au transport et à la distribution du gaz naturel en Belgique.

2. L'assouplissement d'une série de dispositions qui, à la lumière de l'expérience acquise, semblent être trop rigides.

Les mesures d'assouplissement qui ont été proposées n'ont suscité aucune discussion. Chacun semblait manifestement d'accord pour estimer qu'il convenait d'éliminer les obstacles empêchant la Société Nationale d'Investissement d'accomplir convenablement sa tâche.

La participation définitive de la Société Nationale d'Investissement à certaines initiatives d'ordre économique a cependant soulevé des objections en Commission.

La faculté de renoncer à titre exceptionnel à cette exception n'étant d'ailleurs nullement limitée à la distribution de gaz au caractère temporaire des participations à la S. N. I. montre, selon certains membres que l'on s'écarte des principes qui sont à la base de la loi du 2 août 1962.

La participation permanente à certaines initiatives, immobilisant définitivement des capitaux, est étrangère au rôle stimulant que ladite Société est appelée à remplir. On attend uniquement de la S. N. I. qu'elle finance les entreprises au cours de leurs périodes de lancement et qu'elle procède ensuite au retrait de ses moyens d'action afin d'être en mesure d'accorder son appui à d'autres entreprises.

Un membre estime que cette observation peut paraître fondée sur le plan des principes. Il convient néanmoins de souligner que l'article premier confirme que le caractère temporaire de la participation constitue la règle générale.

L'objection précitée a été cependant combattue plutôt sur base d'arguments de fait.

Il est hors de doute que le secteur public doit être intéressé au transport et à la distribution du gaz naturel. Chacun, y compris le secteur privé, est d'accord sur ce point. Toutefois, la question se pose de savoir s'il ne faut pas préférer une intervention directe de l'Etat à une intervention éventuelle de la S. N. I. Une telle solution déchargerait la S. N. I. d'un tâche pour laquelle elle n'avait pas été créée. En outre, l'intervention directe de l'Etat assure la présence évidente du secteur public. Certains membres, e.a. ceux qui avaient formulé des objections de principe, estimaient dès lors devoir appuyer cette dernière proposition.

Toutefois, de nombreux membres, de même que le Ministre, ne pouvaient acquiescer à cette solution.

Ils insistaient tout d'abord sur le fait que la S. N. I. est, mieux que quiconque, armée en vue d'une participation efficace à la réalisation de projets d'une portée économique générale.

Le Ministre ajoutait d'ailleurs qu'au cours des négociations qui ont eu lieu en vue de régler le problème de l'exploitation du gaz naturel, il est apparu nettement qu'une participation de la S. N. I. emportait les préférences du secteur privé.

Ook mag men niet uit het oog verliczen dat de in het ontwerp voorgestelde oplossing ten goede zal komen mill de N. I. M. zelf; het gevaar dat zij loopt bij het vervullen van « reddingsoperaties », wordt enigszins gemilderd mede dank zij de waarborg van een bestendige participatie.

" " "

Het is op grond van deze argumenten dat de Regering gemeend heeft aan de N. I. M. de mogelijkheid te moeren bieden eventueel op een bestendige wijze deel te nemen aan bepaalde economische en industriële initiatieven. Groot gevaar zal dit niet meebrengen. Het ontwerp voorziet immers in waarborgclausules,

Zo mag in een reeds opgerichte vennootschap de N. I. M. geen participatie nemen of haar participatie niet verhogen dan met de voorafgaande toestemming van de algemene vergadering der aandeelhouders van de vennootschap. De N. I. M. mag trouwens aan deze stemming niet deelnemen. Voorts mag men niet uit het oog verliezen dat een bestendige deelname van de N. I. M. slechts ten uitzonderlijke titel kan worden overwogen. Het principe van de tijdelijke participatie blijft dus de regel. Uitzonderingen zijn slechts mogelijk in zoverre de raad van beheer hieraan zijn goedkeuring hecht en dit met tweederde meerderheid der stemmen. Dit betekent minuten dat de vertegenwoordigers van de openbare sector die in de raad van beheer zitting hebben het onder elkaar eens moeten zijn. Ten slotte wens men er op dat, zelfs in geval van tijdelijke participatie, de belegde kapitalen niettemin voor een minimumduur -- minimumduur die kan verschillen van convenie tot convenie -- geïmmobiliseerd kunnen worden. Ook in het huidige systeem kunnen dus participaties voor een lange termijn worden genomen.

" " "

Uit hetgeen voorafgaat blijkt evenwel dat de beslissing of een participatie al dan niet bestendig zal zijn, zal afhangen van de daad van beheer en van hem alleen. Enkele leden vroegen zich derhalve af of deze raad van beheer zich steeds zallaten leiden door het algemeen belang. Middele om eventuele misbruiken tegen te gaan zijn er, volgens dezelfde leden, blijkbaar niet vorhanden.

" " "

Een lid wees ook nog op de beperktheid van de financieringsmiddelen waarover de N. I. M. beschikt. Hoe zal men tewerk gaan om te vermijden dat de actiemiddelen van de N. I. M. definitief zouden worden geïmmobiliseerd ingevolge de deelname aan « Distrigaz ».

Hierbij aansluitend vroegen andere leden dat preciese gegevens zouden worden verstrekt nopens de organisatie en het maatschappelijk vermogen van « Distrigaz ».

De inlichtingen in verband met de werking van « Distrigaz » kan men terugvinden in de Toelichting tot het wetsontwerp waarbij de Staat gemachtigd wordt aandelen in de N. V. «Distrigaz» te onderschrijven (zie Stuk van de Senaat, nr 273).

Wat dan de eerste vraag betreft, zij opgemerkt dat de N. I. M. eventueel haar toevlucht zal kunnen nemen tot de in de wet van 2 april 1962 voorziene mogelijkheid volgens welke het haar toegelaten is gelden te ontlenen. Het spreekt vanzelf dat in een aangelegenheid die zo belangrijk is als de eventuele deelname aan de uitbating van aardgas, de N. I. M. geen verwijt zou treffen indien zij van de haar geboden gelegenheid om geld te ontlenen gebruik zou maken.

Il ne peut davantage être perdu de vue que la solution préconisée par le projet profitera à la S. N. 1, cleric-même; le risque qu'elle encourt en réalisant des « opérations de sauvetage » est quelque peu atténué, notamment du fait qu'une participation permanente lui est garantie.

* * *

C'est sur base de ces arguments que le Gouvernement a estimé devoir offrir à la S. N. 1, la possibilité d'une participation, éventuellement permanente, à certaines initiatives d'ordre économique et industriel. Cette possibilité ne comporte pas de risques considérables. Le projet prévoit d'ailleurs des clauses de garantie.

C'est ainsi que la S. N. 1, ne peut prendre une participation dans une société déjà constituée, ni augmenter sa participation sans l'accord préalable de l'assemblée générale des actionnaires de la société. La S. N. 1, ne peut d'ailleurs pas participer à ce vote. En outre il ne faut pas perdre de vue qu'une participation permanente de la S. N. 1, ne peut être envisagée qu'à titre exceptionnel. Le principe d'une participation temporaire reste donc la règle générale. Des exceptions ne sont possibles que si le conseil d'administration y marque son accord, et ce à une majorité des deux tiers. Cela implique la nécessité pour les représentants du secteur public siégeant au conseil d'administration d'être d'accord entre eux. Enfin, il a été souligné que même en cas de participation temporaire, les capitaux investis pouvaient néanmoins être immobilisés pendant un minimum de temps variable d'une convention à l'autre. Même dans le système actuel, il est donc possible de prendre des participations pour un délai de longue durée.

" " "

Il appert cependant de ce qui précède qu'il dépendra du conseil d'administration, et de lui seul, si la participation sera permanente ou non. Quelques membres se sont demandés dès lors si ce conseil d'administration s'inspirera constamment de l'intérêt général. D'après les mêmes membres, il n'existe manifestement aucun moyen de combattre d'éventuels abus.

* * *

Un membre a également attiré l'attention sur les moyens de financement restreints dont dispose la S. N. 1. Comment l'aidera-t-il à procéder pour éviter que les moyens d'action de la S. N. 1 soient définitivement immobilisés par suite de la participation à « Distrigaz »?

D'autres membres ont demandé, dans le même ordre d'idées, que des données précises soient fournies concernant l'organisation et le capital social de « Distrigaz ».

Les informations relatives au fonctionnement « Distrigaz » figurent dans l'Exposé des Motifs du projet de loi autorisant l'Etat à souscrire des actions de la S. A. « Distrigaz » (voir doc. Sénat n° 273).

Pour ce qui est de la première question, il y a lieu d'observer que la S. N. 1, peut éventuellement faire usage de la faculté, lui conférée par la loi du 2 avril 1962, d'emprunter de l'argent. Il est évident qu'en telle matière d'une importance aussi grande que la participation éventuelle à l'exploitation du gaz naturel, il ne pourrait être fait à la S. N. 1, aucun reproche si elle usait de la faculté qui lui est offerte d'emprunter de l'argent.

Bespreking van de artikelen,

Een lid komt terug op het tijdelijk karakter van de participaties van de N. I. M.

Hij bevestigt meteen het uitzonderlijk karakter van de tussenkomst van de N. I. M. inzake de bedeling van gas, die eveneens het ouderworp uitmaakt van het bovenbedoelde wetsontwerp betreffende « Distrigaz ».

Het lid is akkoord dat de tussenkomst van de N. I. M. op dit gebied door het huidige wetsontwerp zou geregeld worden, maar hij dringt erop aan dat men bij dit uitzonderlijk geval zou blijven.

Om dit, naar zijn mening, te bekoren, dient het lid de volgende amendementen in:

Artikel 1, § 1, wijzigen als volgt :

« De N. I. M. heeft tot doel de oprichting, de reorganisatie of uitbreiding van mijverheids- en handelsondernemingen te bevorderen door het nernen van tijdelijke participaties in naarnloze vennootschappen naar Belgisch recht waarvan de hoofdzetel in België gelegen is. »

Artikel 1, § Zter, wijzigen als volgt:

Na de woorden « behoudens uitzondering » de tekst wijzigen als volgt: « waartoe machtiging wordt verleend bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit op voorstel, met tweederde meerderheid gedaan, van de raad van beheer van de N. I. M. »

Enkele leden steunen de stelling van de auteur van de amendementen.

Zij voeren o.m. aan dat het goed zou zijn een bijkomende waarborg te scheppen voor het uitzonderlijke karakter van de permanente investeringen door die, naast de voorwaarde van de 7j-meerderheid in de raad van beheer van de N. I. M., ook te onderwerpen aan de goedkeuring door de Ministerraad.

De Minister kan de ingediende amendementen niet aanvaarden.

Hij stelt vast dat er geen verschil van opvatting over de grond van het ontwerp bestaat.

Hij verwijst hierbij naar artikel 1, § Zter, waarin het tijdelijke karakter van de bedoelde investeringen bevestigd wordt.

De Regering heeft zich trouwens ertoe beperkt op dit stuk de tekst over te nemen die door de Raad van State werd voorgesteld.

Overigens biedt de formule van de 7j-meerderheid 'in de schoot van de raad van beheer van de N. I. M. alle waarborgen waarom door de verschillende sprekers is verzocht: in dit opzicht voeren de hierboven vermelde amendementen geen enkele nieuwigheid in.

Wel stuiten deze amendementen op zeer ernstige bezwaren, daar zij tot gevolg hebben dat de Lijtvoerende Macht zou genoopt worden beslissingen te nemen die tot de uitsluitende bevoegdheid van de N. I. M. en tot de specifieke verantwoordelijkheid behoren.

Hierbij moet een grondig onderscheid gemaakt worden tussen het nernen van participaties, zoals in het onderhavige wetsontwerp is bedoeld, en het nernen van initiatieven door de N. I. M., zoals bij de wet van 2 april 1962 Is bepaald en waarvan het risico volledig ten laste van de publieke sector valt.

Hiermede is meteen tegemoet gekomen aan de vrees van een lid, dat de N. I. M. op bedekte wijze tot een Staatsholding zou omgevormd worden.

In verband met de door de amendementen weergegeven bekommernis, stipt een lid nog aan dat men ook een bij-

Examen des articles.

Un membre traite une nouvelle fois du caractère temporaire des participations de la S. N. I.

Il confirme également le caractère exceptionnel de l'intervention de la S. N. I. en matière de distribution du gaz, laquelle fait également l'objet du projet de loi précité, relatif à la S. A. « Distrigaz ».

Le membre est d'accord pour que l'intervention de la S. N. I. dans ce domaine soit réglée par le présent projet de loi, mais il demande instamment que ce cas exceptionnel reste unique.

A cette fin, il présente les amendements suivants:

Modifier l'article 1, § 1, comme suit :

La S. N. I. a pour objet de favoriser la création, la réorganisation ou l'extension d'entreprises industrielles et commerciales en prenant des participations temporaires dans des sociétés anonymes de droit belge dont le principal établissement est en Belgique ».

Modifier l'article 1, § 2ter, comme suit:

Après les mots «sauf exception», modifier le texte comme suit : « autorisé par un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sur proposition faite, à la majorité des deux tiers, par le conseil d'administration de la S. N. I.».

Quelques membres appuient la thèse de l'auteur des amendements.

Ils déclarent notamment qu'il serait bon de prévoir une garantie supplémentaire en ce qui concerne le caractère exceptionnel des investissements permanents, en les soumettant, en plus de la condition de la majorité des % au sein du conseil d'administration de la S. N. I., à l'approbation du Conseil des Ministres.

Le Ministre ne peut admettre les amendements présentés,

Il constate qu'il n'y a pas de divergence de vues quant au fond du projet.

A cet égard, il renvoie à l'article 1, § Zter, où le caractère provisoire des investissements précités est affirmé une fois de plus.

A ce sujet, le Gouvernement s'est d'ailleurs borné à reprendre le texte proposé par le Conseil d'Etat.

En outre, la formule de la majorité des % au sein du conseil d'administration de la S. N. I. offre toutes les garanties réclamées par les différents orateurs: les amendements précités n'innovant pas en la matière.

Ces amendements rencontrent cependant de très sérieuses objections parce qu'ayant comme conséquence que l'Exécutif serait amené à prendre des décisions qui sont de la compétence exclusive de la S. N. I. et qui tombent sous la responsabilité spécifique de celle-ci.

En l'occurrence, il convient de faire la distinction entre la prise d'une participation, comme visé au présent projet, et la prise d'initiatives par la S. N. I., comme prévu par la loi du 2 avril 1962, et dont le risque tombe entièrement à charge du secteur public.

Ceci rencontre en même temps la crainte, formulée par un membre, de voir la S. N. I. se transformer d'une manière imperceptible en holding d'Etat..

Au sujet du souci traduit par les amendements, un membre signale encore que la présence de deux commissaires du

komende waarborg vindt in de aanwezigheid van twee regeringscommissarissen ... in de raad van beheer van de N.I.M.

Op vragen van een lid bevestigt de Minister:

1°) dat het doel van de op te richten maatschappij betrekking heeft op alle voorrnen van gas;

2°) dat de regeringsvertegenwoordigers in die maatschappij rechtstreeks door de Regering (en bvb. niet door de N.L.M.) zullen worden aanwezen;

3°) dat het door de Staat behouden en niet aan de N. I. Mo overgedragen aandeel in de bedoelde maatschappij even permanent is als dat van de N. L.M.

Het amendement op artikel 1, § 1, wordt met 6 stemmen voor en 12 tegen verworpen..

Het amendement op artikel I, § Zter, wordt verworpen met 6 stemmen voor en 13 tegen.

Het eerste artikel wordt aangenomen met 14 stemmen voor en 6 onthoudingen.

De overige artikelen worden eenparig aangenomen.

Het gehele ontwerp wordt aangenomen met 16 stemmen voor en 5 onthoudingen.

De *Verslaggever*,

J. VAN WINGHE.

De Voorzitter,

F. DETIÈGE.

Gouvernement au conseil d'administration de la S. N. I. constituera tine garantie supplémentaire.

En réponse aux questions d'un membre, le Ministre confirme:

1°) que le but de la société à créer embrasse toutes les formes de gaz;

2°) que les représentants du Gouvernement au sein de cette société seront désignés directement par le Gouvernement (et non par la S. N. I., par exemple);

3°) que la part gardée' par l'Etat dans cette Société et non transférée à la S. N. I. a un caractère aussi permanent que la part de la S. N. I.

L'amendement à l'article 1, § 1, est rejeté par 12 voix contre 6.

L'amendement à l'article 1, § Zter, est rejeté par 13 voix contre 6.

Le premier article est adopté par 14 voix et 6 abstentions ..

Les autres articles sont adoptés à l'unanimité.
L'ensemble du projet est adopté par 16 voix et 5 abstentions.

Le Rapporteur,

J. VAN WINGHE,

Le Président,

F. DETIÈGE.